Il-Ħamis 24 ta' Novembru 2022

P9_TA(2022)0418

Ir-repressjoni kontinwa tal-oppożizzjoni demokratika u tas-soċjetà ċivili fil-Belarussja

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-24 ta' Novembru 2022 dwar ir-repressjoni kontinwa tal-oppożizzjoni demokratika u tas-soċjetà ċivili fil-Belarussja (2022/2956(RSP))

(2023/C 167/07)

Il-Parlament Ewropew,

— wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Belarussja,

— wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-konvenzjonijiet kollha dwar id-drittijiet tal-bniedem li l-Belarussja hija parti għalihom,

— wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-12 ta' Ottubru 2020,

— wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tal-21 u tat-22 ta' Ottubru 2021,

— wara li kkunsidra r-rapporti abbozzati minn organizzazzjonijiet internazzjonali u indipendenti tad-drittijiet tal-bniedem Belarussi,

— wara li kkunsidra r-rapporti tal-4 ta' Mejju 2021 u 20 ta' Lulju 2022 ta' Anaïs Marin, ir-Rapporteur Speċjali tan-NU dwar is-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fil-Belarussja, għall-Kunsill tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-NU u s-sejħa mill-esperti tan-NU tal-10 ta' Ottubru 2022 għall-ħelsien immedjat ta' rebbieħ tal-Premju Nobel u difensuri oħra tad-drittijiet fil-Belarussja,

— wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissarju Għoli tan-Nazzjonijiet Uniti għad-Drittijiet tal-Bniedem tal-4 ta' Marzu 2022 dwar is-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fil-Belarussja fil-kuntest tal-elezzjoni presidenzjali tal-2020 u warajha,

— wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tal-Ministri tal-Affarijiet Barranin tal-G7 tal-4 ta' Novembru 2022 dwar il-Belarussja,

— wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni mir-Rappreżentant dwar il-Libertà tal-Media tal-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u l-Kooperazzjoni fl-Ewropa (OSCE) bid-data tat-13 ta' Lulju 2022 dwar il-priġunerija persistenti ta' ġurnalisti u ħaddiema tal-media fil-Belarussja,

— wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (EEAS) tas-7 ta' Ottubru 2022 dwar sentenza tal-qorti kontra r-rappreżentanti tal-media indipendenti,

— wara li kkunsidra l-Artikoli 144(5) u 132(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

A. billi l-kampanja ta' repressjoni tar-reġim Belarussu kontra s-soċjetà ċivili u d-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem bil-għan li jsikket kull vuċi indipendenti li fadal fil-Belarussja; billi huwa stmat li aktar minn 10 000 Belarussu, f'xi mument jew ieħor, ġew detenuti talli pprotestaw kontra r-reġim; billi d-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem, il-politiċi tal-oppożizzjoni, ir-rappreżentanti tas-soċjetà ċivili, l-artisti, il-ġurnalisti indipendenti, il-mexxejja u l-membri tat-trade unions, u attivisti oħra qed ikunu sistematikament suġġetti għal repressjoni vjolenti u qed jiġu furzati jaħarbu;

B. billi, minn Awwissu 2020 'il hawn, il-ksur tad-drittijiet tal-bniedem fil-Belarussja żdied, u minn Novembru 2022 hemm aktar minn 1 400 priġunier politiku miżmuma f'detenzjoni, inkluż ir-Rebbieħ tal-Premju Nobel tal-Paċi tal-2022 Ales Bialiatski; billi l-lista tal-priġunieri tinkludi minorenni, persuni b'diżabbiltà, pensjonanti u persuni morda serjament; billi l-proċessi tal-priġunieri politiċi komplew, u s-sentenzi li ngħataw kienu ta' skala mingħajr preċedent;

C. billi kienu qed iseħħu repressjonijiet dejjem jiżdiedu fuq il-moviment tal-oppożizzjoni prodemokratika li jgawdi minn appoġġ kbir; billi f'Ottubru 2022, il-Qorti Reġjonali ta' Hrodna tat sentenza ta' 25 sena lill-attivist politiku Mikalai Autukhovich dwar kapi ta' akkuża għalkollox fabbrikati li kienu jinkludu t-tradiment kbir; billi din kienet l-itwal sentenza ta' ħabs li qatt ġiet imposta fuq avversarju tar-reġim ta' Lukashenka; billi s-Sur Autukhovich, li għamel strajk tal-ġuħ tul is-sajf, ġie msawwat u ttorturat mill-bidu tal-priġunerija tiegħu;

D. billi 11-il konvenut ieħor fil-każ, flimkien mas-Sur Autukhovich, jirreferu għalihom bħala "t-tnax ta' Autukhovich", u flimkien ingħataw sentenza ta' 169,5 sena ħabs, jiġifieri Paval Sava, Halina Dzerbysh, Volha Mayorava, Viktar Snehur, Uladzimer Hundar, Syarhey Razanovich, Paval Razanovich, Lyobov Razanovich, Iryna Melkher, Anton Melkher u Iryna Harachkina; billi whud mill-individwi detenuti tpoġġew ripetutament f'reklużjoni wara li l-familji tagħhom irrappurtaw trattament vjolenti u anki tortura tal-priġunieri mill-gwardjani tal-ħabs;

E. billi l-qrati tal-Belarussja taw bosta mijiet ta' verdetti inġusti u arbitrarji fi proċessi motivati politikament fil-każ tar-"round dance", bis-seduti spiss jitwettqu bil-bibien magħluqa, mingħajr proċess korrett tal-liġi u b'ebda aċċess għall-uffiċjali diplomatiċi tal-UE biex josservaw il-proċedimenti;

F. billi l-proċedimenti speċjali *in absentia* nbdew mill-Kumitat Investigattiv tal-Belarussja kontra l-mexxejja tal-oppożizzjoni demokratika Belarussa u membri tal-Kunsill ta' Koordinazzjoni, jiġifieri Sviatlana Tsikhanouskaya, Pavel Latushka, Volha Kavalkova, Maria Maroz, Siarhei Dyleuski, Dmitry Navosha, Valeria Zanemonskaya, Daniil Bogdanovich, Yanina Sazanovich, Volha Vysotskaya, Aleksandra Gerasimova, Aliaksandr Opeikin, u Dmitry Soloviev, fost oħrajn;

G. billi l-mexxejja u r-rappreżentanti tal-partiti tal-oppożizzjoni demokratika, inklużi Pavel Seviarynets, Mikalai Kazlou, Antanina Kavaleva, Aksana Alyakseeva, Tatsiana and Dzmitry Kaneuski, Ihar Salavei, Pavel Spiryn, Uladzimir Niapomniashchykh, Aliaksandr Agraitsovich, Pavel Belavus, Andrei Kudzik, Mikolai Siarhienka, Ramuald Ulan, Aliaksandr Nahela, Andrei Kabanau, Artur Smaliakou, Andrei Asmalouski, Dziana Charnushyna, Mikola Statkevich, Siarhei Tsikhanouski, Viktar Babaryka, Maryia Kalesnikava, Maksim Znak, Ihar Losik, Sergey Sparish, għadhom il-ħabs f'kundizzjonijiet inumani;

H. billi r-reġim tal-Belarussja mhux qed jinvestiga l-eluf ta' rapporti ta' brutalità mill-pulizija; billi minflok qed jippromwovi u jippremja lil dawk responsabbli minn dawn l-atti; billi l-impunità mifruxa għall-ksur tad-drittijiet tal-bniedem tipperpetwa s-sitwazzjoni ddisprata tal-poplu Belarussu; billi l-assenza tal-istat tad-dritt timpedixxi d-dritt tal-vittmi li jkollhom proċess ġust;

I. billi l-Belarussja hija l-uniku pajjiż fl-Ewropa li juża l-piena tal-mewt, u wara t-tħabbir riċenti li l-avversarji politiċi tar-reġim jistgħu tabilħaqq jingħataw il-piena tal-mewt; billi f'Jannar 2022, il-Kodiċi Kriminali tal-Belarussja ġie emendati u ffirmati f'liġi minn Lukashenka f'Mejju 2022 biex jestendi l-piena tal-mewt għall-"attentati ta' atti terroristiċi", bl-iskop li eventwalment jimmira lejn il-kritiċi tal-politiċi u jintroduċi l-proċessi *in absentia* għal raġunijiet ta' "estremiżmu" jew "terroriżmu".

J. billi t-tortura għadha tintuża mir-reġim Lukashenka u l-priġunieri politiċi għadhom jirrappurtaw kundizzjonijiet ta' saħħa li dejjem imorru lura, umiljazzjoni, u trattament inuman u kattiv; billi Lukashenka wessa' l-kampanja tiegħu kontra l-attivisti u l-ġurnalisti tad-drittijiet tal-bniedem, wara li tefa' lil Andrzej Poczobut il-ħabs, ġurnalist u attivist prominenti tal-minoranza Pollakka fil-Belarussja, li tqiegħed fuq fuq il-"lista ta' terroristi" tagħha; billi l-persekuzzjoni inaċċettabbli tal-minoranzi Pollakki u oħrajn żdiedet, inkluż permezz ta' deċiżjonijiet reċenti mill-awtoritajiet Belarussi mmirati biex jeliminaw l-edukazzjoni bil-Pollakk u l-Litwan, tiftix fid-djar ta' mexxejja Pollakki u l-qerda ta' ċimiterji Pollakki u tal-oqbra ta' poeti, kittieba, ribelli u suldati mill-Armata Domestika; billi l-awtorizzazzjonijiet temmew il-kuntratt li jippermetti l-użu ħieles tal-Knisja Kattolika Ħamra mill-Parroċċa Kattolika Rumana ta' St Simon u St Helen, li kellha tneħħi ħwejjiġha mill-knisja;

K. billi, skont ir-Rapporteur Speċjali dwar is-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fil-Belarussja, l-istudenti universitarji qed iħabbtu wiċċhom ma' detenzjoni arbitrarja, tkeċċija inġusta u espulsjoni mill-istudji, b'theddida ċara għal-libertà akkademika tagħhom;

Il-Ħamis 24 ta' Novembru 2022

L. billi l-Belarussja rtirat mill-Konvenzjoni ta' Aarhus, li kellha suċċess konsiderevoli fit-tisħiħ tad-drittijiet ta' aċċess, l-iżvilupp sostenibbli u d-demokrazija ambjentali;

M. billi l-awtoritajiet spiss jirrikorru għas-sorveljanza, iċ-ċensura online u d-diżinformazzjoni, u jvaraw teknoloġiji biex jikkontrollaw il-popolazzjoni; billi l-prattika ta' repressjoni tirrappreżenta pass ieħor lejn l-awtoritarjaniżmu diġitali u s-soppressjoni tad-drittijiet diġitali tal-poplu fil-Belarussja, li jwassal fl-intimidazzjoni taċ-ċittadini u t-tiċkin tal-ispazju ċiviku; billi, b'konsegwenza, il-libertà tal-kelma ma teżistix iktar;

N. billi fl-14 ta' Novembru 2022, il-media indipendenti rrappurtat dwar il-prosekuzzjoni kriminali ta' Irena Valius u Renata Dzemanchuk, mexxejja tal-Unjoni tal-Pollakki fil-Belarussja;

O. billi r-reġim ta' Lukashenka fil-Belarussja għadu qed jippermetti l-gwerra ta' aggressjoni mhux ġustifikata tar-Russja kontra l-Ukrajna, għax qed jippermetti lir-Russja tuża t-territorju Belarussu għall-attakki militari kontra l-Ukrajna;

P. billi l-Belarussi li ngħaqdu fil-moviment ta' kontra l-gwerra qed jaqgħu fil-mira ta' miżuri repressivi, jitpoġġew taħt arrest amministrattiv jew jiġu akkużati b'reati kriminali, inkluż l-avukat Alexander Danilevich, li qed jiffaċċja akkużi kriminali b'rabta mal-firma tiegħu ta' petizzjoni pubblika kontra l-gwerra fl-Ukrajna u tliet ċittadini Belarussi, Dzianis Dzikun, Dzmitry Ravich u Aleh Malchanau, li qed jiffaċċjaw akkużi ta' terroriżmu għas-sabutaġġ tal-infrastruttura ta' linja ferrovjarja biex jipprevjenu t-trasportazzjoni ta' tagħmir militari Russu;

Q. billi ċ-Ċentru għad-Drittijiet tal-Bniedem ta Viasna qed jaffaċċja serje ta' investigazzjonijiet kriminali u nġiebu akkużi, fost oħrajn, kontra Ales Bialiatski, Valiantsin Stefanovich, Uladzimir Labkovich, Marfa Rabkova, Leanid Sudalenka, Tatsiana Lasitsa u Andrei Chapiuk;

R. billi iktar minn 600 organizzazzjoni nongovernattiva (NGO) ġew likwidati jew qed jiġu likwidati, inkluż virtwalment il-gruppi kollha għad-drittijiet tal-bniedem li joperaw fil-pajjiż; billi l-persekuzzjoni tat-trade unions indipendenti għadu għaddej, u l-mexxejja u l-attivisti tagħhom, inklużi Aliaksandr Yarashuk, Henadz Fiadynich, Siarhei Antusevich, Mikhail Hromau, Iryna Bud-Husaim, Yanina Malash, Vasil Berasnieu, Zinaida Mikhniuk, Aliaksandr Mishuk, Ihar Povarau, Yauhen Hovar, Artsiom Zhernak u Daniil Cheunakou, għadhom il-ħabs; billi f'Lulju, il-Qorti Suprema tal-Belarussja likwidat il-Kungress Belarussu tat-Trade Unions Demokratiċi, li hija organizzazzjoni umbrella għat-trade unions indipendenti, biex tagħlaq, u b'hekk effettivament ipprojbixxiet it-trade unions indipendenti kollha;

S. billi l-ġurnalisti għadhom wieħed mill-iktar gruppi fil-mira tar-reġim, inklużi Katsiaryna Andreyeva, Iryna Slaunikava, Siarhei Satsuk, Ihar Losik, Ksenia Lutskina u Andrei Kuznechyk; billi fis-6 ta' Ottubru 2022, il-Qorti Reġjonali ta' Minsk tat sentenza lil tliet ġurnalisti mill-istrument tal-media indipendenti pprojbita BelaPAN, jiġifieri Iryna Leushyna, kap editur, Dzmitry Navazhylau, Direttur, Andrei Aliaksandrau, Vici Direttur, kif ukoll lill-ġurnalista indipendenti Iryna Zlobina, għal termini ta' priġunerija li jvarjaw bejn 4 u 14-il sena;

T. billi l-libertà ta' għaqda paċifika qed tiġi miksura kontinwament; billi l-ebda protesta ta' oppożizzjoni fit-toroq ma ġiet awtorizzata sa mill-elezzjonijiet presidenzjali frodulenti ta' Awwissu 2020;

U. billi Lukashenka qed ikompli bil-politika tiegħu ta' russifikazzjoni tal-Belarussja, filwaqt li qed jimbotta lejn il-marġinalizzazzjoni u l-qerda ta' manifestazzjonijiet tal-identità nazzjonali tal-Belarussi, inkluż f'termini ta' lingwa, edukazzjoni u kultura, permezz ta' arresti arbitrarji, detenzjoni u, b'mod partikolari, it-trattament brutali ta' personaġġi kulturali;

1. Jibqa' sod f'solidarjetà mal-poplu tal-Belarussja kif ukoll mal-membri tal-oppożizzjoni demokratika u s-soċjetà ċivili, li għadhom jissieltu favur Belarussja ħielsa, sovrana u demokratika;

2. Ifakkar li l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha ma rrikonoxxewx ir-riżultati tal-elezzjoni presidenzjali tal-2020 minħabba falsifikazzjoni u fabbrikazzjoni massivi u ma jirrikonoxxux lil Aliaksandr Lukashenka bħala l-President tal-Belarussja; jitlob appoġġ kontinwu għall-oppożizzjoni demokratika Belarussa u s-soċjetà ċivili indipendenti, inklużi l-membri tal-familji politiċi Ewropej; jilqa' l-formazzjoni tal-Kabinett Tranżitorju Magħqud tal-Belarussja mmexxi minn

Sviatlana Tsikhanouskaya, li ssegwi l-istabbiliment tal-Kunsill ta' Koordinazzjoni u l-Ġestjoni Nazzjonali Kontra l-Kriżijiet; jistieden lill-forzi tal-oppożizzjoni demokratika jżommu u jippromwovu l-għaqda bbażata fuq l-objettiv ta' Belarussja ħielsa, demokratika u indipendenti; jinnota li bosta Belarussi jikkunsidraw lil Sviatlana Tsikhanouskaya bħala r-rebbieħa tal-elezzjoni presidenzjali tal-2020;

3. Itenni l-appoġġ sod tiegħu għall-oppożizzjoni demokratika u s-soċjetà ċivili tal-Belarussja u jistedinhom ikomplu jaġixxu fl-interess tal-poplu Belarussu u jfasslu pjan għar-riforma tal-pajjiż; jinnota li r-rebħa tal-Ukrajna se taċċellera l-bidliet demokratiċi fil-Belarussja; itenni li, f'konformità mal-prinċipji tal-OSKE, it-talbiet leġittimi tal-poplu tal-Belarussja għal demokrazija bbażata fuq id-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, il-prosperità, is-sovranità u s-sigurtà jridu jiġu ssodisfati; itenni t-talbiet preċedenti tiegħu għal elezzjonijiet ħielsa u ġusti ġodda taħt osservazzjoni internazzjonali mill-Uffiċċju tal-OSKE għall-Istituzzjonijiet Demokratiċi u d-Drittijiet tal-Bniedem;

4. Jikkundanna bil-qawwa s-sentenzi mhux ġustifikati u politikament motivati mogħtija lill-membri tat-"tnax ta' Autukhovich", kif ukoll lil aktar minn 1 400 priġunier politiku detenut; jitlob it-tmiem immedjat tal-vjolenza u r-repressjoni, kif ukoll il-ħelsien mingħajr kundizzjonijiet tal-priġunieri politiċi kollha u tal-persuni kollha detenuti, arrestati jew ikkundannati arbitrarjament għal raġunijiet politikament motivati, u li l-akkużi kollha kontrihom jitneħħew; jitlob ukoll ir-riabilitazzjoni sħiħa u l-kumpens finanzjarju tagħhom għad-danni mġarrba bħala riżultat tad-detenzjoni illeġittima tagħhom; jissottolinja, sadanittant, il-ħtieġa li tiġi pprovduta informazzjoni dwar fejn jinsabu u l-kundizzjonijiet tad-detenzjoni, kif ukoll li dawn ikollhom aċċess għal avukati tal-għażla tagħhom u appoġġ mediku, u li tiġi żgurata l-komunikazzjoni tagħhom mal-membri tal-familja; jitlob li r-reġim ta' Lukashenka jagħmilha possibbli li jiġu osservati u mmonitorjati l-proċessi tal-priġunieri politiċi kollha, inklużi attivisti favur id-demokrazija, membri tal-oppożizzjoni demokratika, difensuri tad-drittijiet tal-bniedem, ġurnalisti u membri tat-trade unions;

5. Jikkundanna bil-qawwa l-involviment tal-Belarussja fil-gwerra ta' aggressjoni mhux ġustifikata u mhux ipprovokata tar-Russja kontra l-Ukrajna; jikkundanna l-iskjerament il-ġdid tal-forzi armati Russi fil-Belarussja; jikkundanna r-retorika belliġerenti u bbażata fuq it-theddid tal-uffiċjali Belarussi kontra l-Ukrajna; jinnota li Lukashenka u dawk assoċjati miegħu huma ugwalment responsabbli għad-delitti tal-gwerra fl-Ukrajna u għandhom jinżammu responsabbli quddiem it-tribunal internazzjonali u l-Qorti Kriminali Internazzjonali;

6. Jistieden lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri u lis-SEAE jikkooperaw ma' sħab internazzjonali, bħall-Mekkaniżmu ta' Moska tal-OSKE u l-Kunsill tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-NU, kif ukoll lid-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem u s-soċjetà ċivili fuq il-post, biex jiżguraw il-monitoraġġ, id-dokumentazzjoni u r-rappurtar tal-ksur tad-drittijiet tal-bniedem u sussegwentement jiġi stabbilit l-obbligu ta' rendikont u tingħata ġustizzja lill-vittmi; jilqa' u jappoġġa t-twaqqif tal-Pjattaforma Internazzjonali għall-Obbligu ta' Rendikont għall-Belarussja; itenni l-importanza li jitkompla l-iżolament diplomatiku tal-Belarussja, li titnaqqas il-preżenza diplomatika tal-UE u tal-Istati Membri tagħha fil-pajjiż u li jitkompla l-iżolament tal-Belarussja f'organizzazzjonijiet internazzjonali;

7. Iħeġġeġ lill-awtoritajiet Belarussi jwaqqfu kull repressjoni, persekuzzjoni, tortura u trattament ħażin tal-poplu tagħhom, inkluża l-vjolenza kontra n-nisa u l-gruppi vulnerabbli u l-għajbien furzat; ikompli jikkundanna l-kundizzjonijiet inumani tad-detenzjoni u l-umiljazzjoni bla waqfien u l-kundizzjonijiet tas-saħħa li qed imorru għall-agħar tal-priġunieri politiċi;

8. Jesprimi tħassib dwar l-allegat użu tax-xogħol furzat tal-priġunieri f'kolonji penali Belarussi minn fornituri lil kumpaniji ewlenin ibbażati fl-UE; jistieden lill-kumpaniji kollha bbażati fl-UE jeżerċitaw diliġenza partikolari u jtemmu r-relazzjonijiet tagħhom ma' kwalunkwe fornitur Belarussu li juża x-xogħol furzat fil-ktajjen tal-provvista tiegħu, li jċaħħad lill-impjegati tiegħu mid-drittijiet ċivili u politiċi jew jappoġġa b'mod miftuħ ir-reġim vjolenti; jistieden lill-Kunsill jimponi sanzjonijiet fuq kwalunkwe kumpanija Belarussa jew internazzjonali li topera fil-Belarussja li tuża x-xogħol furzat fil-ktajjen tal-provvista tagħha, li ċċaħħad lill-impjegati tagħha mid-drittijiet ċivili u politiċi jew tappoġġa b'mod miftuħ ir-reġim vjolenti; iħeġġeġ lir-reġim ta' Lukashenka jtemm il-prattika tiegħu li jimponi xogħol furzat f'kolonji penali;

9. Jikkundanna l-isforzi ta' Lukashenka biex jimmina l-kultura Belarussa, inklużi l-kulturi minoritarji, u "jirrussifika" lin-nazzjon; jistieden lill-UE tappoġġa organizzazzjonijiet kulturali indipendenti Belarussi bħal teatri, korijiet, skejjel, gruppi folkloristiċi u artisti; jiddeplora d-deċiżjoni tal-Ministru Belarussu għall-Affarijiet Interni li jittimbra l-motto patrijottiku tal-pajjiż "Zhyve Belarus!" ("Viva l-Belarussja!") bħala motto Nażist;

Il-Ħamis 24 ta' Novembru 2022

10. Jikkundanna bil-qawwa l-użu mill-militar Russu tat-territorju Belarussu għall-aggressjoni tiegħu kontra l-Ukrajna; jilqa' l-azzjoni meħuda mis-soċjetà Belarussa biex topponi l-użu tat-territorju tal-Belarussja għall-faċilitazzjoni tal-invażjoni Russa tal-Ukrajna; jesprimi l-appoġġ għar-Reġiment Kastuś Kalinoŭski u Pahonia li qed jappoġġa lill-Ukrajna fid-difiża tagħha kontra l-gwerra ta' aggressjoni Russa; japprova l-pożizzjoni tal-oppożizzjoni demokratika tal-Belarussja u tas-soċjetà ċivili li l-Belarussja għandha tiġi rikonoxxuta bħala territorju okkupat jew de facto okkupat, u jingħaqad magħhom fl-appell għall-irtirar immedjat tat-truppi Russi mill-Belarussja u l-Ukrajna;

11. Itenni t-talba tiegħu lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jipprevjenu l-evażjoni tas-sanzjonijiet u jitlob li l-istess sanzjonijiet maħruġa kontra r-Russja jiġu applikati strettament għall-Belarussja u l-applikazzjoni xierqa tagħhom fi kwalunkwe rawnd futur ta' sanzjonijiet; jistieden lill-Kummissjoni, lill-koleġiżlaturi u lill-Istati Membri jlestu r-reġim legali li jippermetti l-konfiska tal-assi ffriżati mill-UE, li jagħmilha possibbli wkoll li jiġu kkonfiskati l-assi ta' Lukashenka, il-familja tiegħu u ċ-ċirku intern li jippermetti li r-reġim ikompli, inklużi l-imħallfin, il-prosekuturi, il-propagandisti, il-membri tal-milizzja, il-KGB u l-operaturi tas-sigurtà involuti fir-repressjoni, il-kundanna, id-detenzjoni illegali u t-tortura, u biex jidderieġu dawn ir-riżorsi biex jappoġġaw lill-vittmi u lill-oppożizzjoni demokratika Belarussi;

12. Jilqa' l-għoti tal-Premju Nobel għall-Paċi 2022 lill-promotur tad-drittijiet tal-bniedem, fundatur taċ-Ċentru tad-Drittijiet tal-Bniedem Viasna u r-rebbieħ tal-Premju Sakharov 2020 Ales Bialiatski; jiddenunzja l-priġunerija kontinwa ta' Ales Bialiatski, Valiantsin Stefanovic u Uladzimir Labkhovich fuq akkużi politikament motivati ta' kuntrabandu u finanzjament ta' azzjonijiet kollettivi li jiksru l-ordni pubbliku, li jwasslu għal sentenza sa 12-il sena ħabs, u jitlob il-ħelsien immedjat u mingħajr kundizzjonijiet tagħhom; itenni s-sejħa tal-president tal-Kumitat Norveġiż tal-Premju Nobel għar-reġim ta' Lukashenka biex jiġi żgurat il-ħelsien ta' Ales Bialiatski qabel iċ-ċerimonja tal-għoti tal-Premju Nobel għall-Paċi tal-10 ta' Diċembru 2022;

13. Jilqa' l-istabbiliment ta' Grupp ta' Kuntatt fi ħdan il-Kunsill tal-Ewropa f'kooperazzjoni mal-forzi demokratiċi u s-soċjetà ċivili Belarussi; iħeġġeġ lill-istituzzjonijiet tal-UE u lill-Istati Membri u lill-organizzazzjonijiet internazzjonali jsaħħu l-kooperazzjoni sistemika mar-rappreżentanti demokratiċi tal-Belarussja;

14. Jilqa' l-għoti mill-UE u l-Istati Membri, b'mod partikolari l-Polonja u l-Litwanja, ta' appoġġ u protezzjoni lill-Belarussi mġiegħla jaħarbu mill-pajjiż; jistieden lill-Istati Membri jżommu s-solidarjetà tagħhom man-nies li qed jaħarbu mill-Belarussja u jistieden lill-Kummissjoni tkompli tappoġġa dawn l-isforzi;

15. Jilqa' l-pjan komprensiv tal-Kummissjoni ta' appoġġ ekonomiku għal Belarussja demokratika, iżda jitlob li dawn il-fondi jkunu aċċessibbli immedjatament biex tiġi appoġġata l-ħidma kruċjali tas-soċjetà ċivili, il-media indipendenti, it-trade unions u l-oppożizzjoni Belarussa li tinsab f'eżilju, kif ukoll ta' dawk li qed jaħarbu mir-reġim oppressiv; jistieden lill-partiti u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jipprovdu appoġġ dirett lill-membri tal-partiti Belarussi tagħhom u lill-oppożizzjoni usa'; jistieden lill-Kummissjoni tkompli tappoġġa sorsi ta' aħbarijiet indipendenti, speċjalment media ġdida bħal Nexta, li ma rċeviet l-ebda appoġġ finanzjarju tal-UE minkejja li għandha udjenza wiesgħa fil-Belarussja;

16. Iħeġġeġ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jkomplu jassistu lill-oppożizzjoni demokratika, lis-soċjetà ċivili u lid-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem, lir-rappreżentanti tat-trade unions u lill-media indipendenti fil-Belarussja u lil hinn minnha sabiex iħejju għat-tranżizzjoni demokratika futura tal-pajjiż; ifaħħar lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (VP/RGħ) għall-istediniet regolari tiegħu lil Sviatlana Tsikhanouskaya għal-laqgħat tal-Kunsill Affarijiet Barranin, inkluż għall-filmat mis-sala tal-14 ta' Novembru 2022; jilqa', f'dan ir-rigward, l-istabbiliment tal-Missjoni għal Belarussja Demokratika fi Brussell;

17. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jħejju regoli u proċeduri biex jittrattaw każijiet fejn id-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem u attivisti oħra tas-soċjetà ċivili titneħħielhom iċ-ċittadinanza tagħhom Belarussa, kif ukoll jipprovdu appoġġ lil dawk il-Belarussi residenti fl-UE li d-dokumenti tal-identità tagħhom waslu biex jiskadu u li ma għandhom l-ebda mezz biex iġedduhom, peress li ma jistgħux jirritornaw il-Belarussja;

18. Jistieden lill-Kunsill u lill-VP/RGħ jesploraw aktar miżuri, lil hinn mis-sanzjonijiet, u jiżviluppaw approċċ koerenti u komprensiv fit-tul lejn il-Belarussja, ikkoordinat mill-qrib ma' pajjiżi u organizzazzjonijiet internazzjonali tal-istess fehma; jitlob li s-SEAE jkun minn ta' quddiem fil-koordinazzjoni ta' tali politika koerenti mal-Istati Membri u ma' istituzzjonijiet oħra tal-UE;

19. Jiddenunzja d-deċiżjoni tal-Belarussja li tirtira mill-Konvenzjoni ta' Aarhus, b'mod partikolari fil-kuntest tal-ftuħ tal-impjant tal-enerġija nukleari ta' Astravyets mingħajr ma ġew implimentati bis-sħiħ ir-rakkomandazzjonijiet ta' simulazzjoni ta' kriżi, u jiddeplora n-negliġenza ulterjuri fir-rigward tal-konformità mal-oqħla regolamenti dwar is-sikurezza nukleari fis-sit tal-impjant tal-enerġija nukleari ta' Astravyets; jikkundanna l-persekuzzjoni brutali tar-reġim Belarussu tad-difensuri ambjentali u tad-drittijiet tal-bniedem u tal-NGOs li jqajmu tħassib dwar is-sikurezza nukleari;

20. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, lill-Kunsill tal-Ewropa, lill-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u l-Kooperazzjoni fl-Ewropa, lill-awtoritajiet tar-Repubblika tal-Belarussja u lill-Federazzjoni Russa, u lir-rappreżentanti tal-oppożizzjoni demokratika Belarussa.